

بازی‌های فراموش شده کودکان

نام‌هایی آشنا برای برخی نسل‌ها ...

نام‌هایی آشنا برای برخی نسل‌ها

بالابندی، توپ چرخی، تپله بازی، خاله بزغاله، خروس جنگی، زو، شاه و وزیر، شمع گل پروانه، عمو زنجیر باف، قایم باشک، قلعه، کلاغ پر، گل یا پوچ، لی لی، هفت‌سنگ، وسطی و ده‌ها بازی دیگر که هر یک نامی آشنا برای نسل‌هایی از ایرانیان هستند. اما بعضی از این بازی‌های کودکان دیگر فراموش شده‌اند و به تاریخ پیوسته‌اند.

تغییر ساختار شهرها

امروزه در کلان‌شهرهای ایران و با صنعتی‌شدن زندگی، جای خالی بازی‌های خلاقانه و مبتکرانه کودکان دیده می‌شود. حال دیگر کودکان از سنین پایین به بازی‌های رایانه‌ای روی می‌آورند و کمتر به بازی‌های دستی و فیزیکی علاقه نشان می‌دهند. بازی‌های گروهی کودکان به فراموشی سپرده شده و در حال منسوخ‌شدن است.

نقش بازی در رشد اجتماعی

کودکان در بازی‌های دسته‌جمعی با محیط بیرون ارتباط برقرار می‌کنند، حمایت از افراد ضعیف را می‌آموزند، قدرت ابراز وجود پیدا می‌کنند و از ترس و خجالت رها می‌شوند. آنها با رعایت اصول و مقررات و مفهوم سلسله مراتب آشنا می‌شوند. بازی، رقابت و تجربه شکست را به کودکان می‌آموزد.

بازی و رشد عاطفی

بازی‌های کودکان موجب ابراز احساسات، عواطف، ترس‌ها و تردیدها، مهر و محبت، خشم و کینه و نگرانی‌ها می‌شود. انسان به همه این احساس‌ها برای زندگی اجتماعی نیازمند است.

بازی و رشد جسمی

کودکان در بازی به توانمندی‌های فکری و بدنی خود آگاهی پیدا می‌کنند، نیرو و انرژی آنها به بهترین شکل مصرف می‌شود. علاوه بر این بازی باعث رشد هماهنگ دستگاه‌ها و اعضای مختلف بدن می‌شود.

نقش بازی در رشد ذهنی

بازی‌های گروهی کودکان در یادگیری زبان، ساختارهای اجتماعی، رشد قوه تخیل و تفکر و همچنین آشنایی با مفاهیم فضا، شکل و ساخت نقش به‌سزایی دارند.

کودکان در شهرها

به دلیل زندگی محدود در آپارتمان‌ها، جلوگیری از مزاحمت برای همسایگان، در خیابان‌ها و کوچه‌ها به هنگام بازی، کودکان شهرنشین از انجام بازی‌های طبیعی محروم هستند.

تکرار الگو

نتایج یکی از بررسی‌های کمیته پژوهش بازی‌های شورای کتاب کودک که با تکنیک تحلیل محتوای نقاشی‌های کودکان صورت پذیرفت، نیز نشان می‌دهد .

اسباب بازی

اسباب‌بازی‌های سنتی نیز حال دیگر جای خود را به اسباب‌بازی‌های ارزان‌قیمت چینی داده‌اند.

بازی‌های رایانه‌ای

اکنون کودکان پس از "عبور از مرحله بازی با اسباب‌بازی" به بازی‌های رایانه‌ای روی می‌آورند. هنوز تاثیرات مثبت و منفی بازی‌های رایانه‌ای بر روی کودکان دقیقاً مشخص نیست و این روند "نو" موضوع تحقیقاتی طولانی‌مدت برای جامعه‌شناسان و روان‌شناسان خواهد بود.